

LABORATORNÍ LISTY

č. 5/2021

Vážené kolegyně a kolegové,

v dnešním čísle laboratorních listů Vám přinášíme podrobnější informace o syndromu ztuhlého muže. Příjemné čtení.

SYNDROM ZTUHLÉHO MUŽE STIFF PERSON SYNDROM

Syndrom ztuhlého muže (Stiff limb syndrom, SPS) je relativně vzácné onemocnění, projevující se svalovou ztuhlostí, občasnými křečemi a poruchami chůze. Pacienti také často trpí chronickými bolestmi. Typická je hyperlordóza. Onemocnění má jak autoimunitní – anti GAD protilátky, tak v některých případech také paraneoplastickou etiologii.

Paraneoplastické syndromy se vyskytují v asociaci s nádorovými onemocněními :

- malobuněčný karcinom plic,
- meningeální karcinomatóza,
- karcinom štítné žlázy,
- adenokarcinom žaludku,
- dermatomyozitida, aj.

Byly rozpoznány tři **podtypy SPS**:

- **Progresivní encefalomyelitida s rigiditou**

Pacienti mají změnu kognitivního chování v souvislosti s poškozením mozkového kmene, mohou trpět svalovými záškuby. Encefalomyelitida postihuje hlavně šedou hmotu mozkovou.

- **Jerky-stiff man syndrom**

Dochází k poškození mozkového kmene, časté jsou myoklony. Svalové spazmy mohou utlumit dýchání a pacient se může dostat do život ohrožujícího stavu. Encefalomyelitida nebo paraneoplastické syndromy jsou většinou asociovány s touto variantou.

- **Stiff limb syndrom**

Pro tuto variantu jsou typické ztuhlost a svalové křeče. Protilátky proti GAD jsou pozitivní u 15% pacientů, bývá také přítomen revmatoidní faktor a další autoprotiilátky. Některé pacientky mohou mít karcinom prsu, ev. se uvádí také karcinom plic.

Diagnostika SPS

- Elektromyografické vyšetření s průkazem kontinuální aktivity motorických jednotek.
- Průkaz protilátek proti dekarboxyláze kyseliny glutamové (anti-GAD).

V odborné veřejnosti probíhají diskuze o významu těchto protilátek ve vztahu k elektromyografickému vyšetření. Nicméně touto metodou mohou praktičtí lékaři, ev. ambulantní specialisté provést prvotní screening, na základě kterého mohou odeslat pacienta na specializované nemocniční oddělení.

Léčba SPS

Léčba je zaměřena jednak na úlevu od ztuhlosti, používají se benzodiazepiny, Baklofen, dále pak na imunosupresivní léčbu – rituximab, intravenózní imunoglobuliny, kortikoidy – např. methylprednizolon a plazmaferéza. Zkouší se rovněž transplantace hematopoetických kmenových buněk, dále pak botulotoxin. Pozitivně působí rehabilitace a ergoterapie.

Použitá literatura:

Neurologie pro praxi | 2010; 11(6) | www.neurologiepropraxi.cz

MUDr. Igor Nestrašil, *Neurologické projevy systémových maligních nádorů*

Stiff limb syndrom, MUDr. Aleš Kopal, MUDr. Jan Latta, MUDr. Milan Mrklovský, doc. MUDr. Edvard Ehler, CSc.

Kazuistika fyzioterapeutické péče o pacienta s diagnózou Stiff person syndrom

**Institut laboratorní
medicíny**

Sang Lab - klinická laboratoř, s. r. o.
Bezručova 10, 360 01 Karlovy Vary
Karlovarské imunologické centrum s. r. o.
Bezručova 10, 360 01 Karlovy Vary
TECTUM spol. s r. o.
Bezručova 10, 360 01 Karlovy Vary

Hematocentrum s. r. o.
nám. Dr. M. Horákové 1313/8, 360 01 Karlovy Vary
VARAPALO s. r. o.
nám. Dr. M. Horákové 1313/8, 360 01 Karlovy Vary
ALERGOAMB s. r. o.
Bezručova 10, 360 01 Karlovy Vary

www.labin.cz